

залежності від виду покарання і ступеня тяжкості вчиненого особою злочину - строків погашення судимості і не вчинення за цей час нового злочину.

Зняття судимості – це її анулювання судом, тобто мова йде про дострокове припинення до закінчення строку погашення судимості (ст. 91, ч. 3 ст. 108) стану судимості особи, яка звернулася з такою заявою до суду, і суд, керуючись положеннями статей 91 КК, виносить відповідне рішення: задовольнити заяву або відмовити. У разі зняття судимості особа, як і при її погашенні, вважається такою, що не має судимості.

Щодо реабілітації, то слід зазначити те, що особи, які були реабілітовані, визнаються такими, що не мають судимості.

Судимість має строковий характер. Як погашення, так і зняття судимості пов'язані зі сплином певних строків, протягом яких особа повинна перетерпіти негативні наслідки та своєю поведінкою довести остаточне виправлення. Загалом строк погашення судимості – це своєрідний проміжок часу перевірки досягнення і головне закріплення цілей кримінальної відповідальності. Впродовж цього строку держава і суспільство здійснюють заходи соціального контролю (профілактичний облік, адміністративний нагляд, патронаж тощо) і допомогу засудженому з метою закріплення готовності до самокерованої правослухняної поведінки.

Умовами погашення судимості є:

- 1) відбування особою основного і додаткового покарання;
- 2) сплив строку погашення судимості;
- 3) не вчинення особою протягом цього строку нового злочину.

Термін зняття судимості означає самостійний різновид її припинення за умовами та порядком визнання особи такою, що не має судимості. Порядок зняття судимості встановлюється Кримінально-процесуальним кодексом України. Зняття судимості допускається лише після закінчення не менш як половини строку погашення судимості. При визначенні початкових і кінцевих моментів цього строку слід керуватися положеннями, викладеними в ст. 90 КК. Оскільки судимість є наслідком відбування покарання за конкретний злочин, то й зняття судимості здійснюється стосовно кожного із них окремо. Інакше кажучи, зняття однієї судимості не означає, що одночасно автоматично знімаються судимості і за всі інші злочини, якщо вони є в цієї особи.

Наслідком зняття судимості, як і її погашення, є припинення дії всіх її правових наслідків як кримінально-правового характеру, так і загально-правових.

Іващук О.В.

слухач 106 навчальної групи,

Науковий керівник:

Максименко Ю.Є.,

ТИПОЛОГІЯ ДЕРЖАВ: ФОРМАЦІЙНИЙ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ПІДХОДИ

У сучасній науці, типологія держав заснована на органічному поєднанні формаційного і цивілізаційного підходів. Історична типологія являє собою метод наукового пізнання, в основі якого лежить розчленовування об'єктів та їх угруповання за допомогою узагальненої, ідеалізованої моделі або типу, а також результат типологічного опису і зіставлення. Історична типологія держав - це їх специфічна класифікація, здійснюється вона в основному з позиції двох підходів, а саме - формаційного і цивілізаційного. Ще не так давно формаційний підхід до дослідження історичної типології держави вважався в нашій країні єдино вірним. Брався тільки аналіз суспільного життя, її політичної і правової системи, як складової частини класової суспільно-економічної формації.

Нині більшість вчених віддає перевагу формаційному підходу як базовому, основному. Відмінність цивілізаційного підходу від формаційного полягає в можливості розкриття сутності будь-якої історичної епохи через людину, через сукупність пануючих у даний період уявлень кожної особи про характер громадського життя, про цінності та мету її власної діяльності. Цивілізаційний підхід дозволяє бачити в державі не лише інструмент політичного панування експлуататорів над експлуатованими, але й найважливіший чинник духовно - культурного розвитку суспільства.

За формаційним підходом, будь-яке суспільство знаходиться в рамках визначеної суспільно-економічної формації і включає два основних і нерівнозначних по характеру компонента. Перший - економічний базис, що складається із системи виробничих відносин і, насамперед, відносин власності. Другий - надбудова, куди відносяться суспільна свідомість, мораль, право, держава, релігія і наука. У суспільно-економічній формації діють закони визначальної ролі базису стосовно надбудови і необхідності відповідності надбудови базису.

Послідовний розвиток продуктивних сил суспільства (знарядь праці, трудових навичок людини) призводить до зміни форми виробничих відносин. Власниками основних засобів виробництва стають нові більш прогресивні класи (спочатку рабовласники, потім феодала і буржуазія, нарешті, робочі класи). Зі зміною виробничих відносин, змінюються і надбудовні елементи. У міру того, як вони стають відповідними новому економічному базису, відбувається перехід до більш високого типу суспільно-економічної формації.

Перший історичний тип держави - рабовласницька держава, що виникла в результаті розкладання первіснообщинного ладу і являє собою

політичну організацію економічно пануючого класу рабовласників. Другий тип держави - феодальний. Третій - буржуазний, що припускає приватну власність на засоби виробництва. Четвертий тип - соціалістична держава, де панує суспільна власність і влада трудящих. Ще один тип держави по теорії Маркса - перехідна держава, тобто різновид держави в рамках того самого історичного типу, де панують відразу кілька класів.

За цивілізаційного підходу навпаки: більше спираються на своєрідність культури, релігії, етнічна самосвідомість, економіку, але, не зводячи її в ранг єдино можливого підходу до даного питання.

Цивілізаційний підхід обґрунтовується ідеєю єдності, цілісності сучасного світу, пріоритетом загальнолюдських цінностей, а цивілізація розуміється як базується на розумі та справедливості поділу матеріальних і духовних досягнень суспільства, що знаходиться поза рамками конкретних соціальних систем. Такий підхід ігнорує важливі подання історичного матеріалізму про провідну роль базису по відношенню до надбудови, про виділення способів виробництва і суспільно-економічних формацій як ступенів суспільного розвитку

Таким чином, відмінність цивілізаційного підходу від формаційного полягає в можливості розкриття сутності будь-якої історичної епохи через людину, через сукупність пануючих у даний період уявлень кожної особи про характер громадського життя, про цінності та мету її власної діяльності. Цивілізаційний підхід дозволяє бачити в державі не лише інструмент політичного панування експлуататорів над експлуатованими, але й найважливіший чинник духовно-культурного розвитку суспільства, ці два підходи, можуть стати підходящою основою для наукової класифікації держав.

Пустовойт А.А.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

ННПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник:

Крутевич М.М.

кандидат юридичних наук, викладач
кафедри кримінального права НАВС

ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Актуальність досліджуваного питання зумовлена тим, що покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого.

Метою покарання є кара, виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами.